

Olje- og energidepartementet

postmottak@oed.dep.no

Høringssvar fra Norges Skogeierforbund – NOU 2022: 3 På trygg grunn

Norges Skogeierforbund er en sentral overbygning for de fire skogeiersamvirkene i Norge, som organiserer ca.30 000 skogeiere over hele landet, store som små. I Norge er det i sum ca.125 000 skogeiere, eller grunneiere som eier skog. Vi har 83 millioner dekar økonomisk drivverdig skog, det betyr at den enkelte grunneier i gjennomsnitt kun har 650 dekar produktiv skog. Den årlige gjennomsnittlige inntekten er vel 50 000 kr.

Sammenlignet med arealbruk i urbane strøk og arealer til f.eks. energi- og samferdselstiltak, drives skog og utmark svært ekstensivt. Med noen ytterst få unntak drives disse næringene på «overflaten» ved å høste tømmer, vilt og fisk. Arealbruken er ekstensiv og avkastningen, pr. arealenhet, er lav.

Innspill fra Norges Skogeierforbund

Norges Skogeierforbund ønsker å påpeke at det er behov for en klargjøring, muligens også en opprydding, i arbeidet med kartlegging, tiltak, ansvar, regler og ikke minst en enhetlig håndtering.

I kapittel 5.7.1 oppsummeres det at grunneier har visse forpliktelser til å iverksette sikringstiltak på egen eiendom, f.eks. for å unngå avkortning i naturskade-dekning, men at det ikke eksisterer noen lovfestet plikt for grunneier til å sikre mot naturskade. Dette ønsker utvalget å endre ved å innføre en naturskadesikringslov der man vil lovfeste et ansvar for grunneier til å sikre egen eiendom. Det ønskes også innført en hjemmel for kommunen å pålegge grunneier sikring i «særlige tilfeller». Dette blir omtalt som å ikke ville «være uforholdsmessig belastende for den enkelte».

At en grunneier kan pådra seg ansvar for sikringstiltak i kraft av å være utbygger eller på annen måte iverksette tiltak som øker risikoen for skade, virker ikke urimelig. I slike tilfeller er det tiltakshaveren som bør være subjektet og ikke grunneieren.

Innføring av den skisserte natursikringsloven vil føre til en stor endring av rettsforholdene for eiere av fast eiendom i Norge. Et slikt kvalitativt sprang, som i realiteten vil medføre en formuesoverføring fra eiere av landbrukseiendommer og over til storsamfunnet, må underlegges en nøye vurdering. Denne vurderingen må også omfatte en avstemming mot menneskerettskonvensjonen (EMK P1-1).

Vi ønsker, som Norskog, og vise til høringsuttalelsen fra regelrådet:

«...utredningen er mangelfull når det kommer til beskrivelsen av praktiske og administrative forhold, herunder berørt næringsliv. Det fremstår uklart hvilke kostnader grunneiere i fremtiden vil kunne få som følge av en økning i kartleggings- og sikringstiltak. Spørsmål knyttet til hvordan ansvar skal plasseres i fremtiden uten at enkelte bedrifter/grunneiere blir sittende igjen med en uforholdsmessig stor kostnad burde vært nærmere utredet».

I avsnitt 11.4.1 skjer det en slags sirkelreferanse der man viser til at ot.prp. nr. 12 (1993-1994) omtalte grunneiers sikringsplikt (i naturskadeerstatningstilfellene) og nærmest beskriver den manglende allmenngjøring av dette prinsippet som en inkurie. Utvalget mener til og med i 11.4.3 at «lovfestingen ikke er ment å endre innholdet i hva som ligger i grunneiers ansvar sammenlignet med hva som i dag følger av ulovfestet rett».

Det å innføre en generell plikt for grunneier til å iverksette sikringstiltak mot naturskade, fremstår som et svært ugjennomtenkt forslag. Det er følgende årsaker til dette:

- En slik regel vil i praksis innføre et objektivt ansvar på grunneiers hånd. I Norge har lovgiver og domstolene vært tilbakeholdne med å innføre objektivt ansvar og forbeholdt dette til de spesielle situasjonene.
- Landbruket har begrenset lønnsomhet og sikringstiltak vil ofte representere store kostnader. Grunneiere vil komme opp i situasjoner hvor de ikke er i økonomisk stand til å foreta tilstrekkelige sikringstiltak.
- Grunneier vil påføres et dobbelt tap. For det første skal grunneier avstå fra påregnelig bruk av eiendommen for å ivareta nedstrøms infrastruktur og bebyggelse, så skal den samme grunneier i tillegg betale for selve sikringstiltaket.
- Eiere av skog og utmark viderefører en arealbruk som har funnet sted i flere hundre år. Klimaendringene vil føre til en økt fare for ras og andre klimaskader. Det virker urimelig å legge ansvaret for dette på en lavmargin-næring som har drevet sin virksomhet på samme måte som før. Denne økte kostnaden bør legges på andre enn den som tilfeldigvis er grunneier.

**Norges
Skogeierforbund**

Avslutningsvis vil Norges Skogeierforbund påpeke at ansvars plassering og kostnadsvurdering må utredes nærmere. Den enkelte grunneier, som ikke er tiltakshaver, kan ikke pålegges denne type ansvar i dette omfang, på vegne av storsamfunnet.

Med hilsen

NORGES SKOGEIERFORBUND

Jan Gaute Lie
rådgiver